Ч. 229 (11.480). Львів, субота 13. жовтня 1928. Poczłowa opłata [illegible] Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Смит і Гувер.

Львів, 12. жовтня 1928.

В Европі мало цікавляться великанською виборчою боротьбою, що кипить тепер у Злучених Державах за президентський стілець. Знаємо тільки загально, що виступають там два кандидати, які мають однакові шанси вибору: „мокрий" і католик Смит та „сухий" республиканець Гувер. Позатим майже ніхто у нас не інтересується тими виборами, бо, мовляв, положення в Америці від вибору одного чи другого в нічому не змінится.

Тимчасом це не так. З кольосального заінтересування тими виборами в Америці й цілої низки статтей на тему виборів в американській українській пресі виходить, що цьогорічні вибори американського президента мають далеко більше значіння, як усі попередні, що плятформа обох кандидатів виказує справді поважні, істотні ріжниці. Значить: вибір одного з них потягне за собою такі зміни, які він обіцяє у своїй виборчій агітації, які заступає у своїй програмі партія, до якої він належить.

Якіж гасла висувають оба кандидати?

Католик Смит, що кандидує від демократичної партії, проповідує завзято конечність знесення прогібіції і видатної допомоги сільському господарству. Ця програма повинна зеднати Смитові богато виборців зпоміж республиканців, у рядах яких є теж чимало прихильників „мокрих", себто знесення заборони продажі алькоголю. Щож до програми демократів у справі сільського господарства, то її приняло з нетаєною симпатією ціле фермерство, яке почувало себе покривдженим за ввесь час (цілих 8 літ) володіння республиканців. Це невдоволення фермерського елементу сильне особливо в середущій Америці і на цілому заході, тому й не диво, що Смит розпочав свою виборчу акцію саме в осередку фермерських просторів, у Небрасці.

Цим агресивним виборчим гаслам демократів республиканці офіціяльно нічого не протиставлять. Але неофіціяльно вони поборюють Смита з найбільшою заїдістю як католика. Бож 100-процент. американець не може бути не протестантом. Тому республиканець Гувер у виборчій агітації виступає незвичайно різко „проти панування папи в Америці", а „за свободою релігії".

Під такими гаслами виступають Смит і Гувер у виборчий бій. Дня 6. листопада ц. р. вибирає ціла Америка виборців, а щойно вони виберуть президента. Одначе після 6. листопада можна буде вже з цілою певністю знати, хто стане президентом Злучених Держав. Треба знати, що виборців вибирає кожна держава („стейт") звичайною більшістю голосів і то в такому числі, в якому вона вибирає послів і сенаторів. Партія, що в своїй державі збере на себе більшість голосів, проводить усіх своїх виборців, хочби противник зібрав на свою листу навіть 49 проц. голосів. Таким робом день 6. листопада викаже, котра партія проведе свого кандидата в президенти.

З вісток української преси в Америці про виборчий рух виходило би, що Смит і Гувер мають однакові шанси вибору, тому нині важко передбачити вислід цьогорічних виборів. Усіх виборців буде 531, тому потрібна до вибору президента більшість виносить 266 голосів. Держави з найбільшим числом виборців лежать майже виключно на сході, де розцвив буйно промисл і де найгустіше населення. Там багато прихильників знесення прогібіції, отже тимсамим прихильників Смита. Полудневі держави є традиційно республиканські, вони теж офіціяльно „сухі". До того полудне є майже чисто протестантське — вітчина американської фашистівської організації „Ку-Кукс-Клян". Але й тут кандидат демократів зможе зібрати поважну скількість голосів, бо на полудні дивним дивом нема зовсім республиканської організації. Зате захід, не зважаючи на сильні фермерські організації, повинен піти всеціло за Гувером, бо фермерів переголосує міське і робітниче населення.

З того всього виходило би, що цим разом демократ Смит має не менші шанси стати президентом Америки, як його контркандидат республиканець Гувер. День 6. листопада рішить, хто з них буде переможцем.

Сучасність і будуччина.

Розвоєві тенденції повоєнного капіталізму.

Дуже скромно представляється все те, що було сказане на міжнар. соц. конгресі про сучасність і будуччину повоєнного капіталізму. Одна-одинока оригінальна думка, яку піднесено на конгресі, а саме: проєкт, щоби чимраз більше в планетарному масштабі ростучі міжнародні трести й концерни піддати під контролю „Ліги Націй, є така по суті наївна, що ледви, чи навіть самі внескодавці її серіозно трактували. На всякий випадок: **практичного** значіння вона не може мати хочби тому, що дві наймогутніші сили сучасного міжнародного господарського життя — Америка як держава не є членом Ліги Націй, а американське робітництво як зорганізована одиниця загалі ще не істнує; не кажучи вже про те, що воно цілком не гадає вступати в міжнародні соціялістичні організації. Зі соціялістичної точки погляду маємо до діла з незрозумілим курйозом, що найбільша капіталістична держава світу: Америка, цілком не має в собі не тільки соціялістичного, але взагалі жадного робітничого руху в европейському розумінні. Марксістична соціялістична партія ніяк не всилі цього компромітуючого для себе факту вияснити. А на ділі — американський робітник організується тільки для боротьби за поправу свого матеріяльного положення, а цілком не збирається реформувати світу й вгадувати, який економічно-соціяльний лад запанує після „неминучої загибелі" сучасного капіталізму.

В цим соціяльно-економічним ворожбитством виходить вже справжній скандал. Скільки разів марксістичні вчені вже проповідували „неминучу катастрофу" сучасного капіталізму, а диви! — він не тільки не вмирає, але ще кріпшає, росте й розвивається. Один з референтів до точки дневного порядку конгресу: „Післявоєнне господарське положення в світі й економічна політика робітництва", німецький марксіст Нафталі, сказав про цю справу дослівно ось що: „Радія, яка окриляла багатьох із нас безпосередньо після війни, що міжнародньому капіталізмові вибила остання година — не здійснилася. Ми бачимо, що сучасний капіталізм має в собі ще дуже багато життєвих сил. Він більше життєздатний, чим ми бажалиб (сік!). Капіталізм ще не покінчив своєї історичної ролі. Ми далі мусимо рахуватися з ним, як з противником кольосальної ваги". Подібно висловився також Бухарін на комуністичному конгресі. Большевики теж проголосили тезу про „тимчасову" стабілізацію капіталізму.

Значить: не здійснилася соціялістична **т. зв. теорія катастрофи (Zusammenbruchstheorie), яка голосила, що наслідком широких гострішах економічних кріз наренті мусить прийти до загибелі цілого сучасного** господарського ладу (капіталізму). Навпаки, якраз ростуча „концентрація" капіталу в синдикатах і трестах та великих скомбінованих підприємствах багато причинилася до вирівнання негативних наслідків, звязаних з питанням конюнктур. Та проте мільйони людей ще далі сліпо й бездумчиво повторюють думку про неминучу загибіль сучасного т. зв. капіталістичного господарського ладу. Головно після війни, коли здавалося, що все рухається в підставах та коли особливо гостро далися відчути наслідки воєнного зруйнування, було багато таких, котрі свято вірили, що ми стоїмо „на переддні загальної катастрофи капіталізму". Тепер вже й соціялісти зачинають ревідувати ці свої думки, не перестаючи далі голосити, що в засаді вони мають рацію і що катастрофа тільки відсунулася.

Але нема більшого абсурду, як припущення, що взагалі можна передвидіти й можна виворожити: який буде майбутній господарський лад? Його не можна ані виворожити, ані видумати чи винайти. Наглядним є, що тепер цілий сучасний лад обо т. зв. капіталізм держить в русі стремління до заробітку й доходу всіх господарюючих одиниць, за ними, врешті-решт, стоять людські потреби. Господарський організм порушує не жадна якась таємнича чи містична сила, тільки дуже прозаїчне стремління **кожної людини:** мати дохід і заробіток, щоби ними заспокоїти по змозі максімум власних потреб. А тому, що **всі** так поступають, маємо „сучасне господарське життя", котре живе **самим собою. Ніхто ним не кермує на підставі якогось з гори обдуманого пляну** і всі дотичні твердження т. зв. „наукового соціялізму" є звичайні фантасмагорії. „Капіталістична кляса" не є жадною зорганізованою клясою, вчинками й замислами котрої кермувалаб якась збірна воля, навпаки, „капіталізми" поодиноких країв або поодинокі капіталістичні групи в нутрі країв, борються як найбільше завзято зі собою. Вже не кажучи про те, що досі нема ні одного менше-більше серіозного наукового сформулування: кого саме зараховувати до „капіталістичної" кляси? Тому **наука** абсолютно не спосібна сказати щонебудь про те: який буде майбутній економічний лад? Цей майбутній лад мусить сам зі себе поволи розвинутися. А всі соціялістичні псевдотеорії про абсолютно певні тенденції цього майбутнього розвитку, тільки перешкаджають **правильному** розумінню цього, що **вже тепер** на ділі проводиться.

„Як бик" стоїть перед очима всіх факт велитанського **зросту економічної сили Америки, розвиток міжнародніх і національних синдикатів і трестів та тенденція до т. зв. раціоналізації продукції.** Отже три факти знаменують післявоєнне господарське життя світу. Їх ніхто не видумав, а створило їх саме життя. В Америці вони виявилися в найбільше яскравій формі й тому Америка сьогодні панує над світом. Вбийча конкуренція всіх продуцентів зі собою не довела, як твердив соціялізм, до упадку „капіталізму", тільки до обєднання продуцентів у національні й міжнародні синдикати та трести, які шляхом раціоналізації та подешевлення продуктів довели до устійнення продукції. Тим самим вони виправдали неминучість свого істнування і жадні противні вигуки тут нічого не вдіють.

На всякий випадок: **робітництво на цій переміні кольосально виграло.** Преречистим фактом є, що найкраще з матеріяльного боку є поставлені робітники цих галузів промислу, котрі є зсиндиковані або стрестовані в міжнародньому масштабі. **Монополістичні ціни,** які здебільшого мають спромогу осягати такі галузи промислу та **безупинний хід продукції** в них, запевняють робітництву **сталу працю і найвищу заробітню платню.** І наглядно виявляється, що **інтереси капіталіста й робітника цілком не є протилежні до себе тільки ідентичні зі собою.** Це є засаднича думка, котра вже побідила в головах всіх зах.-европ. соціялістичних провідників. Якщо вони всеж таки ще не признаються до неї відкрито, то роблять це тільки з тактично-агітаційних причин.

Поруч монополістичних капіталістичних організацій повстали **такі самі монополістичні робітничі організації.** В промові згаданого вже референта Нафталі, читаємо ось які правильні завваги: „Сила **професійних** робітничих організацій і **політична сила** робітництва рішаючим способом причинилися до пересоворення істнуючого господарського ладу. **Колективні умови праці** сьогодні вже в рішаючий спосіб **обмежили свободу на ринку праці** (себто, значить, довели до монополії проф. робітн. організацій в цій ділянці). А далі — велитанське значіння має тут теж **система обезпечення від безробіття.** В розбудові цеї системи ми добачуємо велитанські можливости для перетворення сучасного госп. ладу".

І ясно. Коли до цілої істнуючої системи т. зв. соціяльної обезпеки (на випадок недуги, нещасного случаю й старости) та побіч системи колективних умов праці ще прийде система обезпеки від безробіття (правдоподібно шляхом побирання сталих оплат при цілій продукції на фонд безробіття і з податкових оплат), то **тут ми саме маємо до діла з дальшими** — не видуманими теорією а створеними життям — **звенами в розвитку сучасного господарського життя.** Пощо гонитися за ілюзією і обмундуровувати життя а не теорію, коли це життя на ділі несть не відповідає видуманій теорії?

Але це ще не все. Нехай кожний уявить собі, що цих всіх щойно згаданих успіхів хтонебудь добється **розбиваючи сучасний господарський лад?** Це значилоб підтинати галузь, на якій сидить робітництво. **Не в розбиванні, тільки в постійній розбудові й поправі сучасного господарського ладу лежить інтерес міжнародного робітництва.** Ось найважливіший вислід конгресу соціялістичного інтернаціоналу в господарській ділянці, правда, вбраний ще в старі псевдо-революційні фрази та проте вповні засвоєний в ході усіх нарад і дискусій на конгресі. Він факт кольосальної ваги з сучасному житті Европи й світа.

Д-р Павло Лисяк.

Батоження селян у РСФРР.

Не на Україні а в Вотській країні.

Польська брукова преса принесла сенсаційні вістки про те, що на Україні мало місце масове батоження селян. Отже слід ствердити, що на Україні стан порежімний кнут над селянськими спинами в тому випадку не свистав. Польські інформаційні пресові агенції чули щось про те, але не добре, а пресові репортери зробили з тієї поголоски бруковy сенсацію, не подавши ні місцевости ні повіту ні округи, в якій це масове батоження відбулося. А справа представляється ось як: В Російській Радянській Соціялістичній Федеративній Республиці є автономний край, що зветься Вотська автономна область, а в тому Вотському краю є між іншими три села, що звуться Лудорвай, Лудзі та Юски. І саме в тих то селах при кінці червня ц. р. „висікли, як каже Молотов, 300 селян вотяків". Вже з того бачимо, що в СРСР було батоження селян, але не на Україні. Звідки ми це знаємо? Знаємо з радянської преси, яка надрукувала це в промові Молотова, виголошеній на всесоюзному зїзді редакторів у Москві. з'їзд цей відбувся там при кінці вересня ц. р.

Вы певно цікаві, як відбувалася екзекуція. І про те говорив у своїй промові Молотов. Запитуємо ту частину його промови з „Пролетарської Правди" з дня 27. вересня ц. р.

„Недалеко міста Іжевська — читаємо там — є три селі — Лудорвай (9 верстов від центру країни), Лудзі та Юски. Ось як „Іжевская Правда" (з 11. червня) змальовує випадок, як висікли селян у селі Лудорвай: „Вранці в 4-ій год. сікли коло школи, потім перейшли до пожежної. Більшість підходила сумирно, мовчки відставляючи спину. Били дуже. Той, в кого батька розстріляли білі, після того, як його висікли, лежав три дні. Одна жінка голосила на все село. Били хлопців 14—15 років, майже дітей. Хто не був на сході — того викликали, щоб висікти. Потім огонталися, вирішили скласти протокола, хто не підходив підписати — приходили до нього до дому і вели до пожежної. Дехто опирався, хто з сокирою, хто з рушницею. В чому-ж річ, де криються причини цього факту Лудорвайської справи? За привід до битти, як багато хто пояснює з самого села, було те, що частина селян не поладила свого „прясла", цебто не поставила тину, через що скотина заходила на чуже поле. Сікли, кажуть, самі-ж селяни; лудорвайських селян почав сікти організований гурт лудзинських селян".

Наведеного досить. Далі „доказує" Молотов у своїй промові, що ця ганебна некультурна екзекуція була ділом куркулів. Це куркульщи — каже — била бідняків і незаможників, а радянська влада про те зовсім нічого не знала. Отже ж не на Україні це було, а у Вотщині сталася у 1928 р., то є в одинадцятому році більшовицької революції і планетарних її здобутків на всіх ділянках культури й цивілізації ця саме по собі ідилічна, насичена подихом середновіччя, і сама по собі „дрібна" подія. Молотов зробив з неї щось непомірно великого, а польські „добре поінформовані" репортери перенесли її на Україну.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Безвиглядна просьба

Прийшла до мене панночка, скромно одіта, і ще скромніше сіла на крісло. Сестра товаришки моєї тіточної сестрички.

— Я перепрошую — сказала червоніючи, — що турбую вас, але я не маю до кого вдатися за протекцією...

— Не знаю, пані, чи я зможу щонебудь помогти...

— Чому... Як тільки схочете... Ви маєте такі впливи...

Я гірко всміхнувся:

— Хіба в своїй хаті. І то невеликі...

Панночка скромно засміялася, саме стільки, скільки могла при своїй сумній міні.

Потім переждавши хвилю, сказала несміливо:

— Я хочу дістатися на якусь посаду.

— Ох! Пані! Нині посаду?... Тяжко! — зітхнув я.

— Певно, що тяжко... Але я не маю претенсій на якусь добре платну... Яку небудь...

Мене це здивувало. Панночка шукає посади якоїнебудь?!... Дивне!...

— Вибачте, що вам поставлю кілька питань... Не тому, що маю на приміті якесь місце, це зовсім ні... Але просто з цікавости:

— Писати на машині вмієте?

— Вмію. Двома мовами... На трьох системах.

— Купецьку кореспонденцію знаєте?

— Дещо знаю. Скінчила торговельні курси.

— Книговодство?

— Вмію.

— А німецьку мову?

— Вмію добре, бо я за війни була в Долішній Австрії і там ходила до школи.

— Думаю, пані, що ви повинні дістати посаду. Маєте до цього всі кваліфікації... Але ще одно: Чим є ваш батько?

— Мій батько помер. Був возьним у одній фірмі. Мама має пенсію, але що така пенсія... Нас є четверо дітей, а жити треба...

Хоч як мені було жаль молодої, скромної дівчини, але я мусів сказати їй правду.

— По перше, пані, я не маю ніякого впливу. Комусь може видаватися, що в нас журналіст чи письменник щонебудь значить. Це така сама байка як з їхніми заробітками. По друге: вам тяжко буде знайти в нас посаду...

— Чому?

— Бо на наших землях так якось уже водиться, що жіночі посади обсаджується в першу чергу панночками, які мають і небідних родичів і удержання до другого снідання включно.

— Нащож їм посад?

— На те, щоб хтось не казав, що вони тільки чекають на мужа. Це такий аргумент, що супроти нього ніщо не встоїться. Врештою є ще й два інші аргументи...

— Які?

— Один з них, що дівчина має тоді свої гроші на кіно, капелюх і панчохи.

— А другий?

— Титули їхних батьків!...

Галактіон Чіпка.

Ріжні вісти.

ЕВАКУАЦІЯ НАДРЕНІЇ ПОЧАЛАСЯ.

З Могунції повідомляють: В обох окупованих полосах відбулося перегрупування окупаційного війська. Небаром „куп. військо покине мостовий причілок Могунція. Військо стане залогою на франц. кордоні. Опорожнені кватири приготовлять для війська, яке забереться з другої полоси. Рух цей вказує на повільну евакуацію Надренії.

НЕВДАЛИЙ НАПАД НА АНГЛ. КОРОЛ. ПАРУ.

З Льондону подають: Коли англійська корлівська пара вертала до Льондону, гурток безробітних намагався уладити маніфестацію, коли королівська карита переїздила через Ню Кастль ан Тін. Поліції з трудом вдалося розігнати товпу і не допустити до маніфестації.

ЗМОВА НА ВАЛЬДЕМАРАСА?

Аг. Вся. повідомляє з Ковна будьто би поліція викрила змову, якої гол. метою нібито було перевести держ. переворот, убити Вальдемараса, Сметону й Даксвітаса. Арештували кількох офіцерів ковенського гарнізону та 3 студентів ков. університету.

„ЦЕПЕЛІН" ВІДЛЕТІВ В АМЕРИКУ.

З Фрідріхсгафену відлетів 10. жовтня повітряний корабель „Гр. Цепелін" у напрямі Лейкгорст. Старт удався дуже добре. На „Цепеліні" є 8 журналістів, які висилатимуть справоздання з „Цепеліна". Рано в пристані знайшлися амер. журналісти. Нім. журналісти думали, що їх товариші по фаху старатимуться якось дістатися на палубу повітреплава. Командант впевнив їх, що кождого непрошеного гостя відішле назад на землю апаратом до спадання. „Цепелін" забрав із собою почту вагою 5.000 кг. і радіостацію. В Ню Йорку розпродали вже всі карти вступу для привитання на лет. майдані. Над Атлянтиком лютувала буря, тому „Цепелін" мусів над Францією змінити напрям, звернув почерез Середземне Море до Еспанії і над Гібральтаром почав лет над отвертим океаном.

ПРИСУД У СТРИЙСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

Дня 11. жовтня запав присуд у процесі стрийських робітників, обвинувачених за комун. діяльність. Питання щодо держ зради (§ 58) і нарушення публ. спокою прис. судді заперечили. Лише щодо Кобиневича і Гальперна вердикт запав потверджуючо, тому їх засудили на тяжку вязницю по 1 році.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

На шляху Клепарів-Рісна Польська вискочив із шин особовий поїзд. Було ранених 10 подорожніх і 2 кондуктори. Причиною катастрофи хибне наставлення зворотниці.

РОЗЛАМ У ППС.

„Роботнік" дуже гостро виступив проти нового соц. щоденника „Пшедсвіт". „Роботнікові" відповідає „Пшедсвіт", каже, що за міністерства Бартльового переслідувано соціялістів і закидає своїм противникам реакцію, тому, що брали участь в уряді Грабського і закидає „Роботнікові", що його удержує „Месажер Польове".

І. М.

„Світова війна".

Велика історична трильоґія у фільмі.

I.

Найбільше фільмове товариство Німеччини „Уфа" випустило у світ в останньому році перші дві частини великої історичної трильоґії „Світова війна". В першому моменті може така вістка викликати в нас думку, що це безвиглядна річ хотіти представити у формі мікроскопійних майже образів ці величні події, яких героями було майже ціле людство, що всякі пляни того роду засуджені заздалегідь на невдачу. Одначе кожний, хто без упередження оглядає готові вже фільми, мусить признати, що ціль, яку поставили собі організатори та впорядчики цього діла, безперечно осягнена. Перед нашими очима пересувається грандіозний образ „великого часу", такий сильний у своїх засобах, що мимоволі викликає в нас ілюзію дійсности. Ріжниця, розуміється, залишається вже між оптичними тільки враженнями й безпосереднім переживанням дійсности в усіх її проявах, бо в першому випадку працює тільки наш зір, до якого прилучується певна емоціональна закраска, між тим коли дійсність обхоплює цілу людину з усіми її змислами, з усіми зовнішніми та внутрішніми переживаннями. Але на це нема способу. Одначе якщо можна щось якнайбільше зблизити до реального життя, то в цих умовах, не зважаючи на великі перешкоди, зроблено все можливе.

Ця фільма ділає дуже сильно на кожну людину — без огляду на її політичні переконання, без огляду на те, як вона ставиться в принципі до самої війни. Безперечно, коли оглянемо ці страшні картини з терпіннями й муками не лише тих, що тисячами гинули на фронті від гранат, шрапнелів, машинових крісів та бомб, але й цих, що, залишившися на рідній землі, попали таксамо в страхіття фронту й терпіли не менше від самих фронтовиків, коли пригадаємо собі картини нужди, яку мусіли наслідком т. зв. бльокади переносити мешканці запілля й рівночасно дивитися з почуттям безсилля на те, як їх діти через недостачу поживи ставали каліками, коли приглянемося воєнним машинам, видуманим людським інтелектом для нищення культури й цивілізації, для гублення людей, — тоді мусимо, розбираючи обєктивно-розумово ці факти, прийти до висновку, що ніщо не в силі виправдати цього моря крови, яке розлилося на просторах майже цілої Европи протягом кількох років, що ніякий аргумент не може виправдати самої війни. Але побіч і мимо цих міркувань викликують ці самі образи, ці самі факти цілком відмінні психічні переживання, а саме імпонуюче враження кольосального напруження волі, спрямованого до одної мети-хотіння, щоби свою батьківщину, свою державу оборонити від ворога або придбати їй кращі умови істнування і тим самим забезпечити майбутнім поколінням кращу долю. Цей спонтанний, до певної міри ірраціональний, при цім незвичайно цінний відрух колективної волі кидається кожному глядачеві в очі.

Фільма „Світова війна" має таксамо велике виховуюче значіння. Теперішніми її обсерваторами є силою факту і молоді люди, для яких сама світова війна (не її наслідки) залишилася в дуже невиразних уже споминах дитячого віку. В їх памяти відсвіжиться, набере нової сили слава минулих літ, коли то німецька армія, сильна своєю єдністю, несла побідний прапор в усі сторони світу, на схід у далекі простори Росії й України, на захід у богаті країни Франції та Фляндрії, на полудне в Італію, Туреччину аж до пісків Сирії; на морі, на суші, в повітрі і під водою святкувала перемогу одну по одній німецька організація, німецька дисципліна, геройство, праця, словом: німецька дужість. Правда й те, що зединеним силам майже цілого світу вдалося вкінці зломити цю силу, придушити до землі цього велитня. Одначе у всіх ворогів, у кожного зокрема та у всіх разом, залишилося на дні серця почування, що ніколи не можна булоб осягнути цеї мети в отвертому бою, якби не відсутність засобів поживи, відсутність сирівців, а при тому прегарно розвинена антантська пропаганда навіть у нутрі самої Німеччини. Вони перемогли непереможну Німеччину. І теперішня німецька молодь, коли замісць усяких Чаплінів, Ферберксів, Патів і Патахонів, замісць детективних фільмів і романів з більше або менше явним еротичним підкладом оглядатиме геройські подвиги своїх предків, представлені обєктивно, річево, а при тому незвичайно пластично, то мимоволі буде ставитися з пошаною та гордістю до вчинків своїх батьків і буде старатися на випадок потреби піти їх слідами. І тут лежить виховниче значіння цеї великої фільмової драми.

II.

Цілість творить трильоґію, на яку складаються ось які три частини: 1) Геройський похід народу (Des Volkes Heldengang). 2) Терпіння народу (Des Volkes Not) і 3) Доля народу (Des Volkes Schicksal). Головними акторами цеї страшної драми у трьох великих діях є німці. Ми бачимо дуже мало знимок з австрійськими, турецькими, болгарськими військами. Це явище має подвійну причину: зовнішню, яка лежала в цьому, що ні австрійське, ні турецьке, ні болгарське головнокомандування за виїмком німецького не дбало про це, щоби з воєнних операцій робити фільмові знимки, і внутрішню, яка основувалася на тому, що всі інші народи, навіть австрійські німці, не йшли в цю війну з повною свідомістю грозячої небезпеки, зі зрозумінням мети, до якої треба прямувати; напр. маси славян ішли на фронт тому, що мусіли, а знайшовшись уже раз в атмосфері пороху, бомб і гранатів, захоплювалися нерідко навіть своєю участю в цій драмі й віддавали свої ролі навіть зразково, ставали героями. Через те можемо говорити зовсім оправдано тільки про Німеччину, як головний фактор у цих історичних подіях, очевидно по стороні центральних держав.

Саме почалися жнива незвичайно врожайного року 1914, коли розійшлася по всім усюдам вістка про війну і звязану з нею загальну мобілізацію. Мужик і робітник, урядовець і студент — усе поспішає до

Організаційний рух.

Нарада УНДО в Бережанах.

В середу, дня 12-го вересня ц. р. відбулася в Бережанах у великій салі „Надії“ довірочна нарада УНДО в організаційних справах. Прибуло на нараду понад 80 делегатів з поодиноких громад бережанського політичного повіту. Нараду відкрив голова Повітового Народнього Комітету дир. Петрицький, зазначуючи, що арештування секретаря Повітового Комітету студента Бородайка Богдана і його заступника Івана Штабалюка спричинило, що деякі громади не дістали запрошення на нараду і не є заступлені. Посол Володимир Целевич обговорив положення в повіті і справу політичного режиму, а окрема справу справоздавчих віч у Каплинцях і Вибудові та зв'язаних з ними арештувань, а дальше справу свята в Ліпиках, переслідування „Лугів“ та конфіскату лугових однострої. Відтак пос. Целевич виголосив організаційний реферат, порушуючи справи членства, партійних фондів та партійної преси при чому начеркнув плян поглиблення партійної організації в повіті. З інших справ порушив посол справу боротьби за українську школу. В шкільній справі виявилася довша дискусія, в якій забирали голос о. Гарматій, д-р Бемко і інші. Д-р Бемко представив значіння української школи і способи боротьби за неї, а опісля висував також наші недомагання в ріжних ділянках праці. Принято резолюції в організаційних справах, після чого голова п. Петрицький закінчив організаційну нараду закликом до єдности і праці.

Довірочна нарада в ЛЕЖАЙСЬКУ.

Дня 30-го вересня ц. р. після Загальних Зборів Кружка „Рідної Школи“ відбулася в **Лежайську** довірочна нарада окраїнних діячів та заточенців. В нараді взяли участь посли М. Струтинський і В. Зубрицький. Проводив нарадою д-р Б. Гелещінський. Після оживленої дискусії, в якій обговорено організаційні справи наших західних окраїн, вирішено візвати всіх наших послів, що стоять на національному ґрунті, вступити до спільного Українського Клюбу. Зазначимо, що внесення це поставив визначний член соц.-рад. партії (до речі один з найактивніших окраїнних діячів). Слід теж підчеркнути промову селянина діяча з Дубна Михайла Гайди, який заявив, що село крайно ворожо ставиться до розбивачів національного фронту та що єдино національна платформа УНДО може мати тепер успіх на окраїнних селах.

НОВИНКИ

— **Епископський дар для „Рідної Школи“.** На ратунок „Рідної Школи“ зложив перемиський владика д-р Коциловський 1.000 зол., за що щиру подяку складає — **Головна Управа.**

— **До батьків глухонімих дітей в цілому краю** звертається „Рідна Школа“ із закликом, щоб подали Головній Управі „Рідної Школи“ у Львові Ринок ч. 10., імена і вік таких дітей, а батьки з поза Львова ще й заяву, чи моглиб удержувати свою дитину у Львові, де намірається отворити школу для цих дітей під проводом фахового учителя. У цій школі має глухоніма дитина навчитися відчитувати людську мову з уст і порозумівається з людьми живим словом, а крім того набути знання, яке подає всенародня школа, щоб колись могла самостійно заробляти на хліб.

— **Львівська хроніка.** На припоручення львівської поліції арештували коломийського купця Гершона. Його обвинувачують у недозволеній крайі. — Поліція шукає за жидом Тайхманом, який від довшого часу шантажує львівських купців, уживаючи до цієї цілі телефону й надуживаючи імен достойних осіб. — До львівських арештів дісталася помислова пара злодіїв, Олександер Кусяк і 21-літня Марія Цюрківна. Вона крала всілякі „добрі річи“ у свого хлібодавця — власника склепу, а він їх дбайливо ховав у нарочно до тої цілі нанятім помешканні. — Долю багатонадійної пари поділив нотований вже на поліції Яків Грінер за „недозволені порядки“ в канцелярії адвоката Р. — Не дісталися покищо до арештів невідомі вломники, що зложили візиту при вул. Янівській 18 та вул. Раппапорта 3а. В першому місці вкрали гардеробу, в другому біля. — „Горожанин із Замарстинова“ поранив ножем „наречену“, танцюристку Мальбергівну з тогож передмістя. — До загального шпиталю перевезли робітника Гната Кредовича, важко потурбованого віндою при будові реміз біля городецької рогачки.

— **Ріжні вістки.** Польські кухарі запрошують своїх побратимів по фаху на міжнародній конкурс варення, який відбудеться в найближчому році у Познані з нагоди краєвої вистави. — Лет німецького Цепеліна до Америки відложений з огляду на злий атмосферичний стан. — Нова програма навчання жидівської релігії в Польщі обовязує вже в цьому шкільному році.

— **По широкому світі.** В найближчу неділю відбудеться нова манїфестація австрійської „Гаймвери“ в Лінцу. — Італія домагатиметься від французького уряду видачі італійців, які втікли до Франції перед судовою відповідальністю. У списку є також провідник італійської соціялістичної партії Тураттї. — У Франції думають, що замісць видалювати Горана за кордон, можна було його потягнути до судової відвічальности. В останньому випадку грозилаб йому кара важкої вязниці. Представники англійсько-американської преси домагаються від французького уряду додаткового слідства. Уряд Злучених Держав зажадав від французького мін-ства закорд. справ негайного переведення слідства в справі арештування Горана. — Президент Австрії Гайніш принив у себе Мек-Дональда. По візиті у Гайніша відвідав Мек-Дональд також канцлера о. Зайпеля. — Найбільшою книгозбірнею на світі могтиме незабаром похвалитися Ліга Націй. Річний бюджет бібліотеки, уфундованої 2-міліоновим даром Рокфелера, виноситиме 120 тисяч долярів.

— **Нелюдська жінка.** У Запоріжжі на Великій Україні арештували наставницю в тамошньому пристановищі для немовлят за те, що вона в нелюдський спосіб губила недужих дітей. Як лише яка дитина занедужала, вона дусила її та викидала на смітник, де її пожирали безроги. В той спосіб хотіла вона виказатися перед владою найменшим відсотком смертности в підчиненому собі заведенні.

— **Нова митна афера.** На шлеському польсько-німецькому кордоні викрили нову митну аферу. У звязку з тим перевели в фірмі Каппельнера в Катовицях ревізію, яка виказала, що з Німеччини перевозили в Польщу велику скількість коліс (роверів) неправною дорогою.

— **Не буде диму.** Польське мін-ство внутр. справ розглядає проект забезпечення мешканців міст перед фабричним димом. Проект опрацьовує мін-ство публичних робіт і торговлі та промислу; він передбачує впровадження до фабричних паленищ окремих уладжень, які запобігатимуть витворюванню надмірної кількости диму через совісне спалювання топлива.

— **Рідкий випадок** мав на днях місце в одному з сіл люблинського воєвідства. Тамошній робітник Лавринович упав жертвою нещасливої катастрофи при будові камениці. Втративши притомність, робив він враження мерця, так, що в хаті покійника ладилися вже до похорону. В день, у якому мав відбутися похорон, увійшла до хати якась молода циганка і виняли плящину з камфоровою водою, приложила її до носа покійника. Наслідок був неочікуваний: покійник позіхнув, протер очі і на власних силах підвівся з домовини. Звістка про „воскресіння“ Лавриновича схвилювала ціле село. Проте ще цього самого дня він дійсно вмер, так, що на другий день похорон таки відбувся. На думку лікарів, це був незвичайно рідкий летаргічний випадок.

— **Парижанин, якого всі знали.** Помер Анрі Поль. Прізвище, яке може небагато каже навіть парижанам. Але, здається, мало було в Парижі осіб, які не знали би його. Навіть чужинці, що приїзжали туди на тиждень, виїзжали з метушливої столиці з ясним спомином симпатичного старця, що вибрав собі професію і... місце, єдине в свойому роді. Щодня вранці, поруч Лювру, в Тюільрійськім саді, він приходив на свою лавочку і починав заробляти на прожиток. На його вид із усіх закутин алей злітались хмарою голуби та воробці. Тоді Анрі Поль добував із кишені булку і почав нею годувати своїх вихованців, яких мав більше, ніж найбільший захист для бездомних. Поль знав усіх цих крилатих приятелів особисто і вони сідали на його голову, пальці, відлітали на його кивки руки і вертались на згук свого імення: „мільорд“, „прінцесса“, „алькоголік“... Чужинці, що йшли до музею або виходили з нього стояли інколи пів години у подиві, як можна так освоїти полохливих вітрогонів. Старець продавав цікавим свої фотографії з горобцями, що обсіли його, мов старий, відомий їм страхопопох, і з цієї продажі жив довгі роки. Без огляду на погоду та пору, Анрі Поль приходив на своє місце і дожив до 83 року життя. Вся париська преса напевно помістила статті про нього та його зимму. При звістці про його смерть є цікава подробиця; в його кімнаті найшли великий рукопис, якого він не міг видати: „Спомини вихователя птах“. Тепер видавці будуть навипередки пробувати видерти собі цю книжку, бо Анрі Поля нехутко заступить хтось другий. — **М. Р.**

— **Двійняки, що родилися та вмерли в одній порі.** Ню-Йорські часописи цікавляться таємничим випадком, занотованим міською хронікою катастроф: Йде тут про рівночасну смерть америк. фабриканта Карла Річардзона та ресторанного двірника Генрика Негрелї. Оба вони були двійняками та згинули від автомобілевої катастрофи на двох ріжних місцях Ню Йорку в 11. год. ранку 6-го вересня ц. р. До зустрічі між двома двійняками дійшло щойно недавно при нагоді побуту промисловця в ресторані, де [illegible] Негрелї. [illegible] останньої риски лиця і цілої постаті був до нього подібний, почав Річардзон із ним розмову. У розмові виявилося, що вони оба роджені одного й того самого року й місяця та в одній і тій самій порі дня. Занепокоєний такою химерною вигадкою природи, пішов Річардзон до відомого ню-йорського астрольоґа Лі з проханням про горосксп. Найцікавіше те, що обом Лі виворожив скору смерть наслідком автомобільної катастрофи. Трагічний гороскоп здійснився щодо йоти.

— **В Австрії щораз менше уродин.** В Австрії нотують щораз менше уродин. В порівнанні з 1913 роком змаліла статистика народин на 1 четвертину. Коли в згаданому році зареєстрували на нинішньому державному просторі Австрії 153.447 народин то в 1926 році було їх вже тільки 115.769, а в минулому році лише 111.534. Найсоорійше маліє число народин у Відні.

— **Памятник Толстого.** Радянська влада задумує поставити памятник у честь Толстого. Дотепер нема такого памятника ні в одному місті в Росії. Він мав бути поставлений ще 1915 року одним із відомих тоді російських міліонерів. Одначе проти будови памятника запротестувало населення Москви з огляду на те, що Толстой був „виклятий“ православною церквою. Щойно тепер, коли рад. влада не потребує боятися релігійних демонстрацій населення, буде поставлений памятник. Він стоятиме на одній з вулиць Москви або у Ясній Поляні.

— **Середньовічна традиція в криміналістиці.** Французька поліція займається проектом таврування злочинців. Проект мотивований тим, що істнуюча дотепер система, яка дозволяє поліції пізнавати своїх реєстрованих уже „гостей“ не вистарчає. Таврування буде відбуватися без болю. В тій ціли застрикуватимуть злочинцям розтопичену парафіну. Тавра не можна буде ніяким робом стерти зі шкіри. Такі знаки будуть випалювані на спині делікнвента, а їхній вигляд буде пристосований до роду провини. Як не як, а таки казав правду Бен Акіба: Нема нічого нового під сонцем.

— **Рекорди.** Рекорд у швидкости пасажирських пароплавів здобув трансокеанічний велитень „Мавританія“, який переїхав з Шербурга до Ню Йорку в пяти днях і двох годинах. — До Парижа приїхав італієць, якого вважають найвищою людиною в світі. Він має 2 м і 4 центиметри, 21 літ і важить 126 кільогр. Цей велитень веде мученицьке життя: не може в готелі найти для себе ні ліжка ні ванни, у кравців і шевців мусить замовляти вбрання та обуву за подвійну плату, а все, що заробляє, видає на свій великанський шлунок. Єдиною його втіхою — прегарне здоровля. — В Парижі арештована 40-літня Роз-Марі Ріше, що здається побила рекорди судових кар. За все життя її судили 44 рази і виселювали з Парижа на... 520 літ. — Рахели Доранж вернулася до Парижа. Її райд Париж-Букарешт-Варшава-Париж покінчений. Вона почувається зовсім добре.

— **Дзоопраксіскоп.** При нагоді ушанування одного невідомого прізвища: льондонського громадянина Мюбрідж, довідуємося про два цікаві факти. Цей Мюбрідж, що 50 літ тому вимігрував до Злучених Держав, привіз туди знимки звірят, що летять у розгоні; його апарат, званий „дзоопраксіскоп“, був попередником кіна. Крім цього він розвязав стару суперечку: чи кінь у розгоні завсіди доторкається бодай одною ногою землі. „Дзоопраксіскоп“ сказав, що ні.

— **Краса і суспільне становище.** Міссіс Марґарет Бівен, що довгий час виконує обовязки бурмистра Лівирпулю, має намір згодосити свою димісію. Вона завважила в кутиках уст небезпечні зморшки. Цю страшну рису на своїм молодім обличчі вона пояснює тим, що вічно приневолена всміхатись до своїх клієнтів: тисячних виборців, які приходять до неї в урядових справах. Бурмистриня звернулась до льондонського „інституту краси“ за поміччю, але електричний масаж не поміг. Тепер вона мусить вибирати: або подятись до димісії — або махнути на свою красу.

— **Феномен на небі!** Ціле місто є під враженням одинокого в своїм роді явища, якими є злети письма на небі, виконані фірмою Генрика Франка Син С. А. Скавіна. — І нема чого дивуватися, бо чогось подібного у нас ще не бачено!

Враження „пишучого апарату“ на висоті 4.000 м. є так могуче, що навіть на найбільше руханих улицях міста завмерло життя на кілька хвилин, та запанувала мертва тишина, а очі всіх слідять з напруженням праці [illegible] писаря!

Як є він мчить летун на своїм апараті у просторах туй і там і вичаровує мов би рукою духа слова „Franck“ і „Enrilo“ на блакиті неба.

Справді є це реклама гідна кавових виробів фірми „Franck“!

місць призначення, щоби сповнити обовязок супроти держави. Жінки, старці й діти виконують роботу тих, що мусіли піти боронити батьківщину. Починаються воєнні події, успіхи німців на західному фронті: **Maubeuge, Lüttich, Paris** — аж до передомової битви над Марною; на Сході виринає нова постать славного полководця Гінденбурга, який під Танненбергом і серед мазурських озер збирає перші лаври. Великий тягар головних сил російської військової сили спочиває на австрійській армії, що після дивної містерії під Городком подається аж до Карпат, залишаючи Перемишль на терені, занятім ворогом. Після Ліманової починається позиційна війна, яка завершує таким способом перший період щасливих і нещасливих воєнних подій, період, що творить рівночасно тему першої частини фільми. Друга частина — це роки 1915—1916, це тяжка виснажуюча боротьба за дротами, в окопах, жахлива одномаїтність, яку переривають такі величезні події, як офензива під Горлицями, безвиглядне, але богате своїми жертвами добування кріпости **Verdun**, російська офензива Брусілова та вкінці сильне своїми зовнішними ефектами **Finale** цього другого періоду, незвичайно тяжка для німців офензива французів над Соммою. Сім днів безперервного, барабанного огню з тисячів гармат, сконцентрованих на одному відтинку, мало знищити німецький опір і дати можливість французам пересунути фронт більше на схід. Одначе всі зусилля переломити фронт розбивалися до цеї живої скали, яку творила німецька армія.

„Wir waren nicht Menschen, wir waren nicht Mann,
Wir standen wie Stein und Stahl“.

Великий успіх єдности і витревалости!

У значній мірі поповнюють цей знимковий матеріял, силою факту неповний, карти-рисунки, зложені штучно. На цих картах воєнні операції (як пересування військ, зміни фронту, змагання ворожих армій) представлені пластично при помочі відповідних рухомих знаків. Цю нелегку роботу виконали на підставі архівного матеріялу два старшини німецького генерального штабу, Сольдан і Фолькман.

До позитивних сторінок цілої фільми належить безперечно відсутність усякої тенденційности, повна обективність, а також відсутність пустої еротики, через що цілість набирає характеру історичного документу. Ця обективність така послідовна, що навіть журнали з ворожого табору підкреслюють однодушно цю його прикмету. А всеж таки ці образки дають загальну картину величнього бою великої, сильної, могутньої нації.

Фільма „Світова війна“ є власністю цілого народу, який виступає головним її актором. Ми не бачимо тут ніяких визначних роль ані осіб, що ці ролі віддають, перед нашими очима пересуваються не переживання й доля індивідуальної з істнування, а історія й доля цілого народу. Сам нарід створив собі тут памятник, який міліонам одиниць говоритиме про його славне минуле та можливість кращої будучини.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

З „Діла" з дня 11. п. м. довідуюся, що п. сен. Дещкевич у своєму відчиті на тему „Львівські справи й українське населення", виголошеному минулої неділі в „Міщанському Брацтві", заявив, що в склад Прибічної Ради я ввійшов не як українець, а як пепесівець.

Простуючи цей вислів п. сенатора, заявляю, що я не є пепесівець, тільки український соціаліст, а в Прибічній Раді засідаю від друкарської організації „Огнище".

Оцю мою заяву прошу помістити в „Ділі", за що згори дякую.

Львів, дня 11. жовтня 1928.

З поважанням

А. Кусик.

Дописи.

БЕРЕЖАНЩИНА. (Посвячення угольного каменя в Дібщу). Дня 7-го вересня п. р. відбулося в Дібщу посвячення угольного каменя під будову читальні „Просвіти". Посвячення довершив місцевий парох при великому здвизі народу. Святочну промову виголосив посол В. Целевич, а привіт від пластового товариства студ. Вол. Рижевський. У святі брало участь товариство „Луг" і грала пластова орхестра з Бережан. Громадяни Дібща приступили до великого діла за ініціятивою голови читальні і при допомозі односельчан з Америки. Пополудні на подвірю приходства відбувся концерт пластової орхестри і фестин з танцями.

ПУСТОМИТИ коло Львова. (Як поступають у нас органи поліції). Дня 3-го жовтня п. р. зийшлося в нашім селі 5 поліціїв і трусили у місцевих українських громадян. Щоби більше стероризувати людей, арештували вони Степана Паньковича, члена товариства „Сокіл" і виділового читальні „Просвіти", в якого забрали... календар „Червоної Калини" і печатку т-ва „Сокіл". Відтак арештували ще Петра Пакоша й забрали в нього старі гарматні гільзи, які казали йому нести в мішку через ціле село. Потім взяли ще Петра Шила, який при ревізії сказав, що йому пропало 20 долярів; його закували і на закованії руки положили якусь пачку, кажучи, що пачка з амуніцією. Тоді гнали їх усіх через село і зупинилися над Шилом. Гнали ще і Процька Медведя з якимись лопатами, які в нього забрали. Крім вище поданих трусили ще у Михайла Куспися і Федька Білогана; останньому забрали „муштук" від поривної трубки. В Олекси Опоки забрали гільзи й електричну ліхтарку. Всіх названих випущено зараз по переслуханню, але спосіб, в який поліція переводить подібні труси, хіба давно вже не практикується. Цею справою повинен уже раз заопікуватися комендант поліції на повіт Львів. **Місцевий.**

Театри.

Великий Міський Театр:
12-го т. 7·30 веч. „Русалка", чеська опера Двожака.

Кіна.

„Аполльо": „Хата вуйка Томи".
„Лев": „Трагедія темряви (Ідіот)".
„Оаза": „Усміх долі".
„Палас": „За кулісами гарему".
„Фатаморгана" „Любощі студента".

Зі спортового життя.

УКРАЇНА — А. З. С.

В неділю 14. п. м. відбудуться на площі Сокола-Батька змагання в копаного мяча між І. дружиною України і І. дружиною А. З. С. Україна виступить з Мурським на середині атаку і Терлецьким (що вже вернув з війська) на правому крилі. Початок змагань: 3. год. пополудні.

Жіноча дружина „Довбуша".

В неділю 7. п. м. відбулися в Чернівцях змагання у видапоху мячі між жіночою дружиною „Довбуша" і також дружиною „Макабі". Змагання покінчилися побідою Довбушанок, які грали незвичайно амбітно, особливо в другій половині змагань. Технічно „Довбушанка" була все таки дещо слабша. Загальний вислід змагань 3:2 (1:2).

Міжнародні змагання в копаного мяча.

Атмосфера спорту в середущій Европі є під знаком міжнародніх змагань в копаного мяча. Табеля пунктів у тих змаганнях представляється так: 1) Чехословаччина 5 п., 2) Італія 5 п., 3) Австрія 4 п., 4) Мадярщина 4 п., 5) Швайцарія 0 п. Міждружинові змагання за здобуття середньо-европейської чаші доведені вже, як відомо, до фіналу. До фіналу закваліфікувалися, як ми вже писали „Рапід" (Відень) і Ф. Т. Ц. (Будапешт). Кінцеві змагання відбудуться 28. п. м. в Будапешті, а реванж 11. листопада у Відні.

Як австрійці цікавляться спортом?

Про те, як чужинці цікавляться мячевими змаганнями, свідчить наглядно касовий звіт із недавніх міжнародніх змагань Австрія — Мадярщина, які відбулися у Відні. Загальний прихід виносить 11.000 ам. дол. Із цього одержав Австрійський Спортовий Союз 3.500 дол. чистого доходу, а мадярська дружина 1.100 дол. 6.400 дол. пішли на податки та реклмму.

Нові книжки й журнали.

Мих. Рудницький: НАГОДИ Й ПРИГОДИ. — Девять любовних історій: Бережани, Львів, Київ, Париж. Видавництво „Ізмарагду" Львів. 1928. Стор. 268. Форм. 8°. Ціна 5 зол.

Акад. Кирило Студинський: ОСТАП ТЕРЛЕЦЬКИЙ ПРО АРХЕОЛЬОГІЧНИЙ ЗІЗД У КИЇВІ. Відбитка з журналу „Україна". Київ 1927. Ч. 5.

Акад. Кирило Студинський: ДО ІСТОРІЇ ВЗАЄМИН ГАЛИЧИНИ З УКРАЇНОЮ В РР. 1860—1873. Відбитка з журналу „Україна". 1928. Київ. Ч. 2.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир П. Карабіневича.
Тартаків.
13/X „Вихрест".
14 X „Циганка Аза". 2-2

Товариство „Сокіл-Батько" оголошує конкурс на ювілейний афіш і ювілейну металеву відзнаку. Перша нагорода 200 зол., друга 100 зол. — Інформації в канцелярії Т-ва від год 7—8 вечер. Проєкти слати до дня 1. грудня п. р. — **Сокіл-Батько, Львів, вул. Руська ч. 20.** 736 3 3

Іван Стронський має лист з закордону в Адміністрації „Діла". 1—2

Річні Загальні Збори Кружка „Рідної Школи" ім. Князя Льва у Львові на Личакові відбудуться в неділю дня 21. жовтня 1928 р о годині 5-ій по полудни в домівні Кружка при вул. Крупярській ч 15 з отсим порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з останніх Зборів, 2) Звідомлення з діяльности уступаючої Старшини 3) Звідомлення касове і замкнення рахунків за минулий діловий рік. 4) Звідомлення Контрольної Комісії із провірки касовости Кружка. 5) Вибір нової Старшини і Контрольної Комісії. 6) Вибір делегатів на головні Загальні Збори матірного Товариства і 7) Внески членів. — **Старшина Кружка „Рідної Школи" ім. Князя Льва.** 750 1—1

Загальні Збори Кооперативи „Ізмарагд" у Львові відбудуться сьогодня в пятницю, дня 12. жовтня п. р. о годині 6-ій вечером в льокалі Редакції „Діла", Ринок ч. 10 II. — Проситься всіх членів обовязково взяти участь в зборах. — **Надзірна Рада.** 748 1—1

До відома усім власникам реальностей у Львові. З причини надзвичайно високого виміровання Магістратом податків від реальностей відбудуться цеї неділі, дня 14. жовтня п. р. в год. 10. рано в Торговельній Палаті при вул. Бурлярда ч. 5. (бічна Баторія) Надзвичайні Збори, на яких з огляду на вагу справи і її вирішення присутність усіх власників реальностей у Львові є **обовязкова.** — За Головний Виділ Союзу українських власників реальностей: **І. Кокоруда,** голова; **Е. Ігнат,** секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

Присилайте передплату!

ПОЗІР ПЕРЕМИЩИНА!

Загальні Збори

Кружка „Рідної Школи" в Перемишлі

відбудуться по думці §§ 23. і 26. статута в пятницю, дня 19. жовтня 1928 р. в салі Читальні „Просвіти" при вул. Костюшка ч. 5. о год. 2. пополудні, а якщо на означений час не зібралосьби вимагане статутом число членів, то о год. 3. попол. в тому самому льокалі без огляду на число членів — з таким дневним порядком:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів Кружка.
3. Звідомлення уступаючої Делегатури Головної Управи „Рідної Школи".
4. Справа осінної збірки в натураліях на „Рідну Школу".
5. Внески і евентуалія.

В Загальних Зборах беруть участь всі члени перемиського Кружка „Рідної Школи" та на підставі ухвали Загального Зїзду „Рідної Школи" з дня 24. грудня 1926 р. відпоручники сільських Кружків „Рідної Школи" перемиського повіту на кожних 25 членів один з тим, що кожних 12 членів нової 25-ки уважається за нову 25-ку, а один Кружок може мати найбільше 10 делегатів (§ 39 статута). Відпоручники мають мати повновласти від своїх Кружків. Повновласть на другу особу непереносима.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ"

Ілля Кокорудз вр. голова. 747 1—1 **Теод. Мартинець вр.** секретар.

Подяка.

Найщирішу старо-українську з глибини серця плинучу подяку складаємо Всечеснійшому Отцю Козакови, пароходови в Корчині за надзвичайно гарну похоронну відправу над тілом бл. памяти матери Теодори Кучинкової, як також за гостинне приняття сиріт помершої. — Рівнож не меншу подяку складаємо П. Семени Онуфрови, що в такій хвилі оказав стільки співчуття і доложив стільки своєї мозольної праці коло похорону. — Також складаємо подяку п. управителеви Гавранови за провід над церковним хором і за щиру гостину похоронних гостий. — Сею дорогою складаємо подяку всім тим, що взяли участь в похороні.

731 1—1 **Діти.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.